

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	—	—	—	6 korona	—	fillér
Félévre	—	—	—	—	3	—	—
Negyedévre	—	—	—	—	1	—	50
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	—	—	—	—	4 korona.	—	—
Egyes szám ára 20 fillér.							

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

Nyitási sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán

Komplikációk.

Nemhogy tisztulna a politikai láthatár, hanem egyre bonyolultabbá lesz a helyzet, a kibontakozás végét maguk az intéző körök sem tudják előre látni. Az udvari politika az évek óta folytatott iránytól egy hajszálnyira sem akar eltérni, a szövetkezett ellenzék pedig, mely jelenleg a parlamenti többséget képezi, szintén ragaszkodik a maga álláspontjához. Ily körülmények között a tárgyalások meghiusulásának okvetlenül be kellett következni és még arra sincs semmi remény, hogyha újból megkezdik azokat, vajjon kedvező eredményre fognak-e vezetni.

A szövetkezett ellenzék lemondott arról, hogy kormányt alakítson és a passiv ellenállás terére lép át. Se ujonczot, se pénzt nem ad a hatalomnak s egy kisebbségi vagy hivatalnok minisztériumtól megtagadja a kormányzás eszközeit. Ily körülmények között még csak sejtteni sem lehet, mi következik most. Annyi bizonyos, hogy a helyzet rendkívül ki van élesedve s napról-napra fokozódnak az ellentétek.

Az országgyűlés tegnap már megkezdette tanácskozását, de nagyon valószínű, hogy nem sokáig fogja folytatni. Ma terjeszti elő Kossuth azt az indítványt, hogy a november 18.-án az elnök által enunziált határozat megsemmisítessék. Bizonyos, hogy a többség ki fogja mondani. Azután megszövegezik a királyhoz intézendő feliratot, melyben ki lesz fejtve a többség álláspontja, s ettől azután eltérni nem lehet.

A felíratra Ő felségének válaszolni kell. Vagy magáévá teszi a kifejtett programot, vagy nem járul hozzá. Az előzményekből ez utóbbi következtethető és pedig csaknem teljes biztonsággal. És ha így, akkor elő áll az a kényszer helyzet, hogy megszakítsa a képviselőház tárgyalásait és egy olyan minisztérium alakíttassék, amely kormányozzon parlament nélkül. El lehetünk tehát készülvén, hogy a képviselőház ülései rövid időn belül elnapoltatnak s megkezdődik a munka az országban abban az irányban, melylyel az udvari politikára előnyösebb parlamenti többség összehozását biztosítsák.

Mert az semmiképen sem tételhető fel, hogy a király az abszolút uralkodás terére lépjen át. Ő ezt nem akarja, nem is akarhatja, hiszen akkor a differenciák mindig mélyrehatóbbakká lesznek a korona és a nemzet között, ami pedig a trónnak gyengesége. Alig lehet tehát az udvarnak más választása, mint vagy elfogadni a mostani többség álláspontját, vagy kreálni egy új többséget a saját óhaja szerint.

Ez az utóbbi azonban nem fog könnyen menni, sőt talán nem fog sehogysem. A hangulat az országban olyan, hogy egy újabb választás könnyen elseperheti az egész szabadelvű pártot. Arra pedig remény egyáltalában nem lehet, hogy még egyszer többségre jusson. Az új választásokkal tehát nem fognak elérni semmit, sőt tekintettel az udvari akaratra, még rosszabbodnak a helyzet. Nagyon valószínű, hogy a függetlenségi párt megkapná az abszolút többséget. Ma már a nép se a riogatástól nem fél, sem a kecsesítő ígéretekben nem hisz, sem pénzért, legalább tulnyomó részben nem hajlandó áruba bocsátani szavazatát.

A nemzetre való appellálás tehát ismét kudarcra várhat. Ezért nem lehet semmi kilátása az udvari politikának, hogy megcsinálja a kibontakozást a saját óhaja szerint. Ebben a komplikált helyzetben mi sem kívánatosabb, mint hogy a nemzet tartsa meg higgadtágát és amit el akar érni, csakis törvényes uton, az alkotmányosság szigorú szemmel tartásával eszközölje. Csak így győzheti meg az uralkodót, hogy saját javával a trón szilárdságát is óhajtja, életét és vérért kész áldozni koronás királyáért.

Beszélgetés az édesanyákkal.

„Fajdalommal szült gyermekét sok bajra nevelte”, — mondja a híres magyar költő az anyáról. De mivel a bajokat el nem kerülhetjük, azért mondja Rousseau, hogy a ki az életben előforduló bajokat a legjobban tudja tűrni, az van a legjobban nevelve. Valóban Rousseau-nak igaza van, csak az a kérdés, miként véli ezt kivihetőnek. Az életbe belevinni a kötelesség magasított képét, a nevelés egyik legszebb feladata. De miként lehetséges belevinni a kötelesség magasított képét az életbe, eszményi — az eszményinek megfelelő, azt magasan felülmúló, természetfeletti életcél nélkül, midőn

külnösen az élet bajai megnehezülnek a szenvedő emberen?

A virág elhervad, a levél lehull. — A madár elzengi dalát s a dalnokkal együtt megszűnik dala. Az ember küzd, fárad s aztán rövidebb vagy hosszabb élet után, többé-kevésbé elérve a jót, mit a világ annak tart, a sirba tér. Felső bimbót, nyiladozó virágot, gyümölcsös ágat, hervadt lombot sodor el a halál hideg szele. Tragikusan megdöbbentő a vég sokszor, de mindig van valami szomorú a halálban, akkor is, mikor érett gyümölcsöt szakít le az élet fájáról, mert a halál a bűn büntetése s erkölcsi roszból erkölcsi jó nem származhatik.

Ez hát a cél? Ez hát a vég? Irigylhetjük akkor a mező virágát, az ég madarát, mert küzdelem nélkül élt s fájdalom nélkül enyészett.

Gondolkodó, öntudatos lényre nézve, mint az ember — mondja Kőlesey, — nincs borzasztóbb, mint a végvonal, hol az ember örömeivel, fájdalmaival örök éjbe süllyed s igazat ad a hellen bölcsnek, ki az ember lelkét halhatatlannak állítja s innen a lélek a test romlása közt a halhatatlanság reményét zengi. A mulandóság birodalmában a teremtő lélek legszebb eszméi szülnének a halhatatlanságról, mert természeténél fogva irtózva a megsemmisüléstől, közelebb érzi magát Istenhez, minden szépnak, jónak forrásához, az önmagától Örökkévalóhoz vagy elszakítva Istenétől több világosságot kiált, igazságot, megnyugtató igazságot keres a halál megdönthetetlen valóságával szemben. A halhatatlanság gondolata hosszan élteti a nyomort, mondja Shakespeare — s ha Rousseau szerint az van jól nevelve, ki az élet baját legjobban tudja tűrni, úgy kimondhatjuk, az van legjobban nevelve, ki a halhatatlanságra van nevelve. S ezen halhatatlanság alatt csak a lélek életét értjük, nem a szellem időtmuló hatását, jöllehet az is egy érv a lélek élete mellett, hisz a legjobbak is kevés választottak lelkében élnek.

A jó, mit tevünk, velünk gyakorta a sirba száll, a rosz tuléli sirunkat.

Midőn a régi Róma imperátorai diadalu-jokat tartották, kocsijukon volt valaki, ki az öröm zaja között fülökbe harsogta: Ne feledd, hogy ember vagy.

Ne feledd, hogy ember vagy, mondja a keresztény vallás. Ember vagy, keresztény ember, kinek életcélja magasztos, kinek vágyai a föld légkörén túl terjednek, ha sujt a vész, elzúgnak az élet viharai, ha egy fejjel is feljebb nőttél embertársaidnál, mégis gyarló, halandó ember vagy.

Jó sorsban fel nem fuvalkodni, szép erénye a keresztény embernek, jellemző ékessége. —

Viruljanak, hervadjanak az élet örömei,

nyugodtan tekintünk a vég felé, ha úgy vagyunk nevelve, hogy a muló remények közt szilárdan áll lelünkben a hi, mint a sirok hervadt virági közt a szent kereszt.

Jól nevelve tehát az van, a ki vallásosan van nevelve.

Böles Salamon megfejthetlen titoknak mondja az anyai sziv alatt rejlő gyermeket. Megfejthetlen titok maga az anyai sziv, a melynek minden öröme, minden fájdalma, minden dobbanása a gyermeke érzéséhez van hangolva.

Ki kelti fel édes álmából?

Ki méri meg édes álmait, midőn a böleső felé hajlik s hangzik kedves dala? Mikor szünik meg gyermekéért aggódní, őt szeretni?

Mikor dobogni megszünik. Mily nagy az anyai szeretet. Az isteni szeretet mértékül mint legnagyobb földi szeretetet veszi, a próféta mélynek mondja azt s beláthatatlannak, mint a tengert.

S ha ily nagy a szeretet, mily nagy a gyász, midőn a koporsóra borul?

D'arc Jankáról azt mondja életírója, hogy midőn a máglyán feláldozta életét, szive épen maradt.

Amidőn az élet örömei elhervadnak a midőn a szép, derék anya roskataggá válik, gyermekei szeretetében elhervadt, feláldozza magát, akkor, mint egy legszentebb kötelesség fölű, — s a mennyei jutalom égi záloga, épen maradt a sziv, melylyel gyermekét szeretni meg nem szünik.

Hogy Jézus e világon egy anya karjain jelent meg, az nem véletlenségből történt. A Bold. szent Szüz örök eszménye az édes anyáknak, kiknek legszentebb hivatások Istenhez vezérelni a gyermekeket, ha őket nem akarják még éltükben halottként siratni.

A jó anyák által lehető világ, mondja Napoleon, de csak vallásosság által lehetnek jó anyák.

Egy sz. Alajos édes anyja maga is szent életű volt, Ágoston fia megtéréséért szent Monika sir és imádkozik, IX. sz. Lajost egy buzgó anya oktatja.

Gyermekéért vele, mellette imádkozzék az édes anya, ha lehet, ne bizza idegen tejjre gyermekét, ne égesse el lelke érzelmeit bo torul, élete, világa, mindene legyen a családi szentély, szerény családjaja pislogó mécesse egyszerű eledele családi körében drágább becsesebb legyen a hű fény csillogásánál s a nagy uri társaság válogatott ételeinél, nem lesz annyi bánat virág, szerencsétlen gyermek, boldogtalan anya, feléled minden jónak alvó csirája, s újból ég a szeretet hamvadt szövétnéke. —

Óh áldott anyai szivek, kik dobogtok s kik dobogni megszünöttek, nincs elég áldása a társadalomnak, hogy megfizesse jószágokat. A tífjakaitokról, édes anyák, a vallás által megszentelt szeretet szava többet tesz, mint a tudósok okoskodása, neveljétek valásosan, merítsétek a Szeplőtelen Szüz anya szeretetéből, lapozzatok az ő élete történelmében s nem a kétes regényekben, hogy legyetek boldog anyák. Szatmári Lajos.

H I R E K.

Gyászmise a főpásztorért. Elhalt főpásztorunk lelkének üdvéért e hó 12-én, vagyis a jövő szerdán, Gyula napján, amely nap a boldogult védő szentjének ünnepe, ünnepélyes gyászmisék fognak tartatni az egész egyházmegye területén. A székesegyházban 9 órakor lesz a káptalani gyászmise, mely után dr. *Wolkenberg* Alajos theol. tanár fog beszédet intézni a közönséghez.

Személyi hir. *Hámon* József praelátus-kanonok Bajorország híres fürdőhelyére, Vörishofenbe utazott tegnapelőtt a reggeli vonattal. Hat hetet szándékozik ott tölteni. Újában elkísérte *Hámon* Róbert pápai kamarás, püspöki titkár, ki azonban néhány nap mulva visszajön.

Kitüntetett főerdőtanácsos. Ő felsége a király ungvári *Rónai* Antal főerdőtanácsosnak és az ungvári főerdőhivatal vezetőjének a miniszteri tanácsosi címet adományozta. *Rónay* egyik legképzettebb tagja a magyar erdészeti karnak, kinek véleményét a külföldre is gyakran kikérték. Kedves társadalmi ember, kit Ungvár város közönsége nagy tiszteletben és közbecsülésben tart. Kitüntetése általános örömet keltett.

Királyi elismerés. A király megengedte, hogy *Pap* Sándor kir. ítélőtáblai címmel és jelleggel felruházott nagybányai járásbírónak, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgáataiért a legfelsőbb elismerés kifejezése tudtul adassék.

Kitüntetett főszolgabíró. A király *Balajthy* Mór beregvármegyei főszolgabírónak buzgó szolgálatai elismeréséül a Ferencz-József rend lovagkeresztjét adományozta.

Elnöki beiktatás. A katolikus tanügyi tanács a mult esütörtökön Budapesten tartott ülésében iktatta be a hercegprimás által kinevezett új elnökét, dr. *Jordán* Károly szaniszlói apát-plébánost. A gyűlésen *Ember* Károly világi elnök elnökölt, ki kegyeletes szavakkal emlékezett meg a vlt elnöknek, dr. *Steinberger* Ferencz apát-kanonoknak korai elhunytáról, sindítványára a jeles tanférfiu emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg. Ezután felolvasták a hercegprimásnak az új elnök kinevezésére vonatkozó leiratát. A küldöttségileg meghívott elnököt *Ember* Károly még szavakkal üdvözölte, ki programmszerű, szónoki lendülettel előadott tartalmas válaszában kifejezést adott azon elhatározásának, hogy a kath. tanítóság érdekeit szíven viselni, s azoknak előbbrevitelére minden erejéből törekedni lesz elsőrangú kötelessége. Az elnök kijelentéseit nagy figyelemmel hallgatták meg, s lelkes óvációkban részesítették őt. Első megjelenése a lehető legkellemesebb benyomást tette és *Csávolszky* püspök egész elragadtatással többször is megköszönte az új elnök ajkairól elhangzott „remek” beszédet. A gyűlésen városunk tanférfiai közül dr. *Kovács* Gyula nőképezdei igazgató volt jelen.

Gyászhir. *Dávid* István köz-és váltó ügyvéd, a vármegyei bizottsági tag Fehérszombaton este, életének 61-ik évében

gyarmaton elhalt. Közbecsülésben álló férfi volt, kit méltán sajnál Fehérgyarmat és az ismerős vidék társadalma. Földi részeit hétfőn délután helyezték általános részvét mellettő rök nyugalomra. — *Hetei* Bakó Zsigmond földbirtokos életének 51 ik évében hosszas szenvedés után Beregszászban elhalt.

Tanári helyettesítés. A veszprémi kegyesrendi főgimnáziumhoz a matematika, fizikai tanszékre a szaktanár elhalálózása következtében *Lukácsy* György nyug. főgimn. tanár lett helyettesítve.

Áthelyezett főhadnagy. *Dobó* Rémusz honvédfőhadnagy városunkból M.-Szigetre helyeztetett át. Áthelyeztetése a mult héten *Zachariás* századossal vívott párbajüggyel van kapcsolatban.

Igazságügyi kinevezés. Az igazságügyminiszter *Kapeller* Zoltán felsőviszói kir. járásbírósi aljegyzőt ugyanoda jegyzőnek-*Soós* Sámuel halmi járásbírósi telekkönyvi átalakító díjnokot a nagysomkúti járásbíróshoz irnoknak nevezte ki.

Hymen. *Csiphés* Károly, a nagykarolyi Önségélyző Népbank könyvelője, jegyét váltott *Irsik* Ferencz nagykarolyi kereskedő leányával, *Margit* kisasszonnyal. — *Visky* Sándor ilki ref. tanító a napokban esküdtő örök hűséget Nagykarolyban özv. *Nagy* Mihályné urnő leányának, *Irén* kisasszonynak. — *Jakabffy* Gábor nagykarolyi építész jegyét váltott özv. *Nonn* Sándorné, szül. *Osváth* Gizella urnővel. — *Bátory* Oszkár dr. ügyvédjelölt jegyét váltott *Mikes* János kir. erdőmester leányával, *Anna* kisasszonnyal Nagybanán.

Áthelyezett irnok. Az igazságügyminiszter *Szenek* Árpád rahói járásbírósi irnokot a szatmárnémeti kir. törvényszékhez helyezte át.

Megyebizottsági tag. Jenkén a napokban tartatott meg a megyebizottsági tagok pótválasztása, mely alkalommal *Boross* Bertalan róm. kath. segédlelkész megválasztatott bizottsági tagnak.

Változás egy szerkesztőségben. *Ferencz* Ágoston tanács-jegyző, a Szatmárnémeti lap volt felelős szerkesztője ápril. elsejével a Szamos főmunkatársa lett.

Megszüntetett vád. *Papp* Lajos volt helybeli gör. kath. lelkész és társai ellen több rendbeli panaszt emeltek a kir. ügyészség előtt. Az ügyészség a megtartott vizsgálat alapján elejtette a vádakát, minthogy a panaszosok sem vették fel azok képviselőletét záros határidő alatt, végleg be is lettek szüntetve.

A nagybányai petíció. Említettük már, hogy *Bay* Lajos nagybányai szabadelvű képviselő mandátuma ellen a kisebbségben maradt függetlenségi választók petíciót nyújtottak be a kir. kuriához. A kuria kérvényt végleg elutasította.

Véres kardpárbaj. Csak a napokban adtunk hírt két katonatiszt véres párbajáról, kik közül az egyik súlyosan megsebesült, ismét két tiszt mérte össze a kardját a honvéd laktanyában. *Zachariás* Aladár közös hadseregbeli százados és *Dobó* Rémusz hon-

Schmidthauer-
= féle =

Igmándi

keserűviz, reggelenként fél pohárral használva,

köszvényénél, stb. — Az „Igmándi” hatásosságában egyéb keserű vagy háshajtó ásványvizek meg sem közelítik, és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Szatmáron: *Wallon* Henrik fia, *Kaufman* I., *Beer* M., *Szűcs* J., *Kálmán* M., *Kinál* G., *Horvát* M., *Koss* K., *Ullman* Testv. urak üzletében. — Főzetküldés a forrástulajdonos: *SCHMIDTHAUER LAJOS* gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 fill. fél üveg 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegben is kapható.

véd főhadnagy állottak egymással szemben igen súlyos feltételek között. Lovassági kardokkal, bandázs nélkül, szurás joggal folyt le a párpaj, melyben először *Dobó* kapott a vállára egy lapos vágást, de a következő pillanatban az ő kardja sujtott le ellenfele fejére, mire *Zachariás* százados azonnal összeesett. Az ezredorvos vette ápolás alá. A seb egy 15 cm. hosszú vágás.

Kilépés a szabadelvű pártból. *Fogarasy Zsigmond*, a halmi választókerület országgyűlési képviselője, kilépett a szabadelvű pártból, s ezen elhatározását az elnökhöz intézett levélbe a pártnak tudomására hozta.

Gyűjtés egyházmegyénk területén. *Pemp Antal* káptalani helynök elrendelte, hogy feledhetetlen Erzsébet királynénk emlékére emelendő Örökimádás templom költségeinek beszerzése céljából egyházmegyénk területén minden templomban husvét másod napján és áldozócsütörtökön gyűjtés rendeztesse. A szent célról a hívek már előre értesítve legyenek és buzdítva az adakozásra.

A katolikus kaszinó vasárnap este a Cecil-egylet dísztermében felolvasó estélyt rendezett, melyen nagy és díszes közönség volt jelen. A műsor első száma *Haller Jenő* főgimnáziumi tanár, a kitűnő zeneművész, orgonajátéka volt. Bravuros játékával nagy zenei tudását ragyogtatta s a hallgatóság hálaosan tapsolta. Most *Schöber Emil* dr. főgimnáziumi tanár Szepesmegye természeti szépségeiről, különösen Szomolnok és vidékéről tartott felolvasást oly élvezetes előadásban, hogy a felolvasás szépségei szinte varázserővel hatottak a közönségre. A magas színvonalon tartott felolvasás tárgyainál felvett eredeti fényképeket *Haller* tanár vetítette. Csodás szépségű képek voltak ezek, melyek így bemutatva is — hát még a természetben — elragadó hatással voltak a közönségre. A felolvasásért lelkes tapsal fejezte ki elismerését a hallgatóság. *Jánosy Mariska* urhölgy *Méder M.* zongorakísérete mellett egy műdalt énekelt nagy hatással, melyet még egy ráadással meg kellett toldania. A közönség ezután a kath. kaszinó helyiségeibe vonult társas szórakozásra.

Missió. *Péchy Arnold* és *Midlinszki Ferencz* Jézustársasági atyák missiót tartanak a nagybányai róm. kath. templomban, mely épen most van folyamatban. A kilencz napra terjedő ajtatosságok naponként két szent beszéddel tegnap vették kezdetüket.

Tiltakozás. Említettük lapunk egyik előző számában, hogy a vallás- és közoktatási miniszter a tanítóképző-intézeteket állami szakfelügyelők alá rendelte. Ugyanakkor hangsúlyoztuk ennek az intézkedésnek sérelmes voltát. Ebben a kérdésben hozott határozatot a mult csütörtökön a kath. tanítók országos bizottságának a tanítóképzésre felügyelő szakosztálya, amelyben kimondja, hogy: 1. a miniszternek a képzők szakfelügyeletére vonatkozó rendelete elő nem készített, elhamarkodott, sérelmes, törvényben nem gyökerező s egyébként is teljesen elhibázott intézkedés. Éppen ezért kért fogja a püspöki kart, hogy ennek a rendeletnek az életbeléptetése ellen a tekintélyének egész súlyával lépjen föl; 2. *Bilinszky Lajos* javaslatára, a kath. tanítóképzőintézeti tantestületekhez köriratot küldenek, fölkérve, hogy gyűléseket tartván, kérjék meg a főpásztorokat, hogy a miniszternek eme intézkedése ellen utalozzanak. Végül: 3. *Dreiszigler Ferencz* indítványára, megkéri a püspöki kart, hogy a kath. tanítóképzők szakfelügyeletét a saját körében rendezze.

„Öngyilkos apácák” címen az „Egyetértés a „Nap” és „Kürc Ujság” márc. 24. számaiban napírt jelent meg, mely szerint *Konsky Róza* és *Leytol Gerda* charlottenburgi apácák öngyilkosokká lettek. — Sejdítvén, hogy e sorokban tendenciózus elferdítés leledzik, az Orsz. Pázmány-Egyesület védőirodája az aachenj. „Rechtsschutzstelle für die kath. Geistlichen Deutschlands” irodához fordult felvilágosításért, honnan azt az értesítést kapta, hogy a fentnevezett lapok által öngyilkos apácáknak deklarált hölgyek evangélikus világi ápolónők voltak. Erdemesnek tartjuk e sorokat az igazság kedvéért közzétenni és konstatáljuk, hogy a rossz információ és a malícia mi mindent eredményezhet. (O. P. E. V. I.)

Nagybójtai felolvasó-est. A nagykarolyi Oltáregyesület meg akarja honosítani a legtöbb helyen szokásban levő nagybójtai felolvasó estélyeket. Ezen estélysorozatnak kezdete lesz a f. hó 9-én tartandó első estély, a melyet a Polgári Olvasókör nagytermében tartanak meg, 1 kor. belépődíj mellett, a következő érdekes műsorral: 1. Ave Mária. Duett. Éneklők: *Boross Antal* és *Demidov Ignác*. Harmoniumon kíséri: *Diczig Ádám*. 2. A czelli bucsu, Melodráma. Szavalja *Kerekes Irén*. Harmoniumon kíséri *Diczig Ádám*. 3. Felolvasás. Tartja: *Wolkenberg Alajos* dr. szatmári theol. tanár. 4. *Kafka M.*: *Magdolna*. Előadja: *Szűz Mária* — *Balog Terka*; *Magdolna* — *Papp Báláné*; Péter apostol — *Puskás László*; János apostol — *Kurcz Vilma*; Jakab apostol — *Nemestóti Szabó Albert*. 5. Zene szám. Zongorán előadja: *Olesniczky Emilia*, a ki szívességéből Debreczénből jön át e alkalomra. 6. Záróbeszéd. Mondja: *Fechtel János* dr. szatmári főgyömn. tanár. Érdekes estély lesz.

Templomfeltörés. A mult keddre virradó éjjel betörők jártak a beregszászi gör. kath. templomban. A paplak fölői oldalon egy ablakot zúztak be s ezen keresztűj jutottak a templomba, hol feltörték a perselyeket, s azoknak tartalmát kiürítették. Lehetett az összeg mintegy 50–60 korona. Ugy látszik, egyéb értéktárgyat is kerestek, mert széjjel szórták a miseruhákat, az áldozati bort pedig megitták, lehetett bent mintegy két liternyi.

Gyászünnepegy. A szatmári papnövendékek szent Alajos társula Istenbeg boldogult kegyes Atyja és Pártfogója, néhai Nagyméltóságú és Főtisztelendő meszlényi *Meszlényi Gyula* ur szatmári megyés püspök, pápai trónálló és római gróf, val. belső titkos tanácsos, az első oszt. vaskoronarend tulajdonosa, aranymisési áldozópap stb. emlékének folyó évi április hó 9-én délelőtt 11-órakor, a papnevelő intézet nagytermében gyászünnepegyt szentel. Az ünnepély sorrendje: 1. Erkel F.: „A halálnak éjszakája . . .” Előadja az énekkar. 2. Emlébeszéd. Tartja *Knauer Sándor* IV. é. hh. 3. *Méder M.*: „Végzéseden oh nagy Isten . . .” bariton szóló harmonium kísérettel. Éneklők: *Láng Gyula* IV. é. hh. 4. Gyászdal. Irta *Molnár Károly* IV. é. hh., szavalja *Kőrösi Károly* III. é. hh. 5. *Zsasskovszky E.*: *Libera*. Előadja az énekkar.

Mese Ányos Párról. Ányos Párról, a magyar pálosszerzetesről, ki pesszimisztikus lírájával helyet biztosított magának a magyar irodalomtörténet alakjai közt, *Gagyhy Dénes* pozsonyi áll. főreáliskolai tanár az „Egyetértés” 1905. márc. 12. számában tárca-írt. A tárcában az író arra közetkeztet,

hogy Ányos pesszimizmusának és szerelmi lírájának oka boldogtalan szerelme, melylyel egy *zsidóleány* iránt viseltetett. [Minthogy erre nézve hiteles adatok sem az irodalomtörténetben, sem másutt fel nem találhatók s minthogy a tárcában foglalt adatok — ha alapjok nincsenek — egy elhunyt szerzetest kompromittálnak, az Orsz. Pázmány-Egyesület védőirodája abból az elvből kiindulva, hogy de mortuis nil, nisi verum, levéllel fordult a szerzőhöz, melyben felkérte őt, nyilatkozzék, vajjon talált e erre vonatkozó, ezt a feltevést támogató biztos adatokat? *Gagyhy* tanár nyilatkozott is, kijelentvén, hogy *tárcája nem akart magasabb tudományos célt szolgálni, csupán belletrisztikus irányu és a közönség mulattatására van szánva; a benne foglalt adatok pedig a képzelet szines, ragyogó játékának születtei, reális alapjok nincsenek.* Mint-hogy így Ányos Pál emlékének is tartozunk a valóság közlésével, szükségesnek tartottuk e sorok közzétételét.

Uj körjegyzőségek. A belügyminiszter leirt a vármegyéhez, hogy az új anyakönyvi törvények f. évi július hó 1-sejére tervezett életbeléptetése alkalmából hajlandó a vármegye területén szervezendő 12 új körjegyzőség felállításához évenként 19200 korona államsegéllyel hozzájárulni, kijelentvén, hogy az új körjegyzőségek akként lesznek szervezendők, hogy az által a községekre újabb terhek ne hármojanak. Az alispán e rendelkezés végrehajtása tekintetéből a főszolgabírákat március hó 31-én tiszti értekezletre hívta egybe, a mikor is beható tárgyalás után elhatározták, hogy az új körjegyzőségek, illetve községi jegyzőségek következőleg szerveztessenek, u. m.: a nagykarolyi járásban Penészlek és Mezőterem nagyközségekké alakíttatának át s Vezend székhelylyel egy új körjegyzőség szerveztessék; a mátészalkai járásban Ópályi község nagyközséggé alakítandó át; a fehérgyarmati járásban Kőmörö székhelylyel Kőmörö, Penyige és Istvándi községekből, továbbá Czégény székhelylyel Czégény, Czégénydányád és Szamosujlak községekből új körjegyzőségek lennének szervezendők; az erdődi járásban Középhomoród székhelylyel Középhomoród, Alsóhomoród és Szoldobágy községekből új körjegyzőség lenne szervezendő; a színérváraljai járásban Avasfelsőfalu község nagy községgé lenne átalakítandó, s az avasfelsőfalusi körjegyzőségből kiszakított Avasujfalu és Mózesfalu községekből Avasujfalu székhelylyel, továbbá a remetemezei és választói körjegyzőségből kiszakított Borhid, Veresmart és Olámogyorós községekből Borhid székhelylyel új körjegyzőségek lennének szervezendők; a nagybányai járásban Giródtótfalu, Felsőujfalu, Kisbánya és Tőkés községekből Giródtótfalu székhelylyel, továbbá Farkasaszó, Olátótfalu és Tománya községekből Farkasaszó székhelylyel új körjegyzőségek lennének szervezendők s a nagy-sikarlói körjegyzőségből Mezőaranyos község átsatolandó lenne az erdőszádi körjegyzőséghez; a nagysomkúti járásban Duruzsa Gaura, Jóháza és Varalyu községekből Gaura székhelylyel új körjegyzőség lenne szervezendő; a csengeri járásban Sályi, Hermán-szeg és Tatárfalva községekből Sályi székhelylyel új körjegyzőség lenne szervezendő s szatmári járásban Szatmárzsádány község nagyközséggé lenne átalakítandó. Az adományozandó segélyből a nagykarolyi járásra 3000 korona, a mátészalkai járásra 1600 korona, a fehérgyarmati járásra 3300 korona,

az erdői járásra 1100 korona, a színvályai járásra 2300 korona, a nagybányai járásra 3200 korona, a nagysomkúti járásra 1600 korona, a csengeri járásra 1600 korona és a szatmári járásra 1600 korona irányzatott elő. A főszolga bírák utasítottak, hogy ez irányban a tárgyalásokat haladéktalanul indítsák meg, s az ügyet sürgősen akként készítsék elő, hogy az a május 11-iki rendes közgyűlésen tárgyalható legyen, s az új körjegyzőségek július 1-én működésüket megkezdhesék. A *fehérgyarmati* járási főszolgabíró javasolván, hogy Panyola község nagyközséggé alakíttassék át s Tiszakóród és Csécsé községekből Tiszakóród székhelylyel új körjegyzőség szerveztessék, utasított, hogy ez irányban szintén tárgyaljon.

Dalárdaalakítás. Nagy-Szöllősen róm. kath. dalárdát alakítottak. Alapzabályait fel is terjesztették a kormányhoz, s mihelyt jóváhagyólag visszaérkeznek, a dalárda azonnal megkezdi működését. Fővédnöknek *Kaminszky Mihályné* urnőt választották meg, ki a kath. hitközség törekvéseit régi idő óta figyelemmel kíséri és teljes buzgósággal támogatja. Elnöke a mindenkor róm. kath. plébános, karmestere a tanító lesz. Jelenleg elnök *Zahoray Pál*, karmester *Tihanyi Béla*, alelnök *Mezei József*, főénekrendező *Hajnal György*, választmányi tagok: *Csarnagovszky István*, *Némethy Albert*, *Rácz József*, *Papp Károly*, *Rácz Sándor*, *Zizics Mihály* és *Kasu Zsigmond*.

Halálozás. özv. Gazdag Jánosné, szül. Daróczy Juliánna tegnap hosszas szenvedés után életének 69-ig évében elhalt. Hült tetemeit ma délután 5 órkor helyezik örök nyugalomra.

Ki akar tengerész lenni? A fumei hadtengerészeti akadémiában az 1905/6-ik tanév kezdetén betöltendő egész ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag a cs. és kir. közös hadügyminisztérium tengerészeti osztálya által kibocsátott és a „Budapesti Közlöny”-ben megjelenendő Pályázati hirdetés „az itteni katonai osztálynál a hivatalos órákban az érdekeltek által megtekinthető.

Kórház Szolyván. A Veres kereszt-egylet szolyvai fiókja kórházat akar építtetni, e célból a társadalomhoz fordul, hogy adományaikkal tegyék lehetővé e nemes terv megvalósítását. Eddig 3440 kor. gyűlt, melyhez a budapesti Veres-kereszt egylet 1600, dr. *Szilágyi József* 1000, *Medveczky Árpád* 100 koronával járult, mulatságokból befolyt 240, többek adakozásából 550 K. Aki teheti és ad, kedves dolgot cselekszik Isten és emberek előtt.

Kőkori leletek vármegyénkben. *Fugel* István vármegyei bizottsági tag a krasznabélteki határban fekvő homokos földjét szőlővel akarván beültetni, a szőlőművelés alá veendő területet felrigoliztatta, a mely rigolizálás alkalmával márczius hó 29-én a munkások érdekes kőkori leletekre találtak, s a több fazékból és cserepekből álló lelet azt bizonyítja, hogy valószínűleg egy kőkori fazekas műhelyre találtak. A lelet alkalmával találtak több teljesen ép fazekat, egy nagy darab csiszoló követ és több kővést. Egy nagy fazekat a munkások abbeli elkeseredésükben, hogy abban nem találtak pénzt, összezúztak s szerencsére, hogy a lelet feltárásakor *Fugel* István földbirtokos is jelen volt, ki az érdekes leletet a művelődés történelmé számára megmentette. A lelet egy nagy része (u. m. egy darab folyamkavics ho-

mokkóbból készült csiszoló kő, egy darab folyamkavics homokkőből készült csiszoló véső, két nagy teljesen ép fazék és egy kisebb törött fazék) *Sollész József* krasznabélteki községi jegyző birtokába került, ki azt a vármegyei múzeumnak fogja ajándékozni. A lelet azért is felette érdekes, mert tudomásunk szerint ez a lelet vármegyénkben az első köztudomásra jutott kőkori lelet, felette becses azért is, mert a kőkorszaki leletek közt nagy ritkaság a teljesen ép fazék. A fazékban látható mértani rajzszerű vésett díszítés s az edények szabályos alakja azt bizonyítja, hogy azok már fazekas korongon vannak készítve, s így a fazekak valószínűleg már a vaskorszakban készültek, miután az őskori ember csakis a vaskorszakban kezdte edényét korong segítségével idomítani, de a csiszoló kő és a kővéső kétségtelenül a neolitik korból ered, s így azok legalábbis 4-8 ezer évesek. A kőkori ember lakásául a folyamvölgyeket választván, kétségtelen, hogy a krasznabélteki kőkori emberek is a Krasznavölgyét választva ki lakóhelyükkül, egy törzset képeztek azokkal a szolnokdobokat és szilágyvármegyei árja grecoital törzsből népekkel, kik aztán Görögországot és Itáliát népesítették be, s a kik után Szolnokdoboka vármegyében Melegföldvár, Szentgothárd, Borzás, Apanagyfalva, Bellen, Kudu, Csicsókeresztúr Felső, Kőfarka, Olányires, Somkerék, Szék, Szamosújvár, Girólt, Zaprócz, és Szentegyed határában, Szilágy vármegyében pedig Zilah, Szilágycsécsé, Szilágyosmló, Bagos, Balla, Sámson, Búrgezd, Somlyóujlak és Tasnád határában találtak érdekes kőkori leleteket. Megemlítjük még, hogy *Grósz József* krasznabélteki bíró évek előtt szintén talált a krasznabélteki határban egy andezit kőből készült, finoman csiszolt kisebb kővést, melynek azonban rendeltetését és kiváló történelmi becsét nem ismerte, most azonban a leletet szintén felajánlta a vármegyei múzeum részére — *Nagy László* alispán, értesítvén az érdekes leletről, azonnal 50 koronát utalt ki *Sollész József* krasznabélteki jegyzőnek, hogy a lelet helyén az ásatásokat folytassák s egyúttal Dr. *Bohus János* és *Fugel* István vármegyei bizottsági tagokat is a további leletek feltárásánál való szíves közreműködésre felkérte.

Letét a muzeumba. A helybeli dal-egyesület a versenyeken nyert győzelmi jelvényeit megőrzés végett át adta a Kölcsey-kör múzeumnak. A jelvények a következők: két ezüst serleg, melyek közül az egyiket Debreczenben, a másikat Miskolcra nyerte, két érem, melyeket Pécsen szerzett, egy babérkoszorú, melyet a szegedi országos dalversenyen kapott, egy kürt bronz alapon, melyet a Budapesten tartott országos dalversenyen nyert. A tárgyak összes értéke 1060 koronát képvisel.

Megvagdalt legény. Vasárnap délután történt, hogy egy kiszolgált csendőritas állapotban megtámadott az utcán egy szolgálatban levő csendőrt és el akarta a fegyverét venni, pedig tudnia kellett volna a csendőrségi szabályzatot, mely ilyen körülmények közt nem ismer tréfát. A megtámadott csendőr kardot rántott s a duhaj legénynek füle tájékán a fején súlyos vágást ejtett és négy ujját is elmetsette. A sebesültet a mentők vették ápolás alá és a kórházba szállították. A parancsnokság az ügyből kifolyólag a vizsgálatot megindította. Mi polgáremlerek semmiképpen sem tudjuk helyeselni a rendőri szolgálatot teljesítő csendőrségnek ilyen eljárást. Ez brutális

számba megy, Egy részeg embert módjában van másként is megfékezni anélkül, hogy össze-visza vagdalná. Nem azért kívánta a város a csendőrséget, hogy éppen az kaszabolja le a polgárságot, hanem hogy védelmezze azt, személyi és vagyoni biztonságát óvja. A rendőri szolgálatot teljesítő csendőr ne tekintse magát durva katonának, akinek mindjárt szurni, meg vágni kell, hanem a polgárság a vele való érintkezésben méltán megköveteli, hogy tisztességes bánásmódban részesítse. Ha az ellenkezőnek okát a tulszigoru szabályzatban kell keresnünk, csináljanak másat, hogy a polgárember ne legyen kitéve minden lépten-nyomon annak az eshetőségnek, hogy a csendőr összevagdalja.

Bombamerénylet. A múlt nap bombamerényletet követtek el Nagybocskón *Fraenkel Sándor*, a *Klotild* kémiai gyár-igazgatója ellen. Az ablakon dobott be szobájába valaki egy bombát, mely azonban nem explodált, így szerencsétlenség nem történt. A merénylet minden bizonynyal bosszu műve volt. Az igazgató jelentést tett a csendőrségnek, mely azonnal hozzá látott a tettes kutatásához. Azt hiszik azonban, hogy a bomba gyújtója nem véletlenségből aludt el, hanem maga a tettes intézte így, egyelőre csak rá akart ijeszteni az igazgatóra.

Munkácsy szülőházát eladták. Munkácson az a hír van elterjedve, hogy az adóhivatal (Munkácsy szülőháza) telkestől együtt eladta a pénzügyminisztérium egy konzorciumnak 56 ezer koronáért. A munkácsi lapok azonban nem akarnak hitelt adni ennek a hírnak, mert — mint mondják az a telek a rajta levő épülettel tesvérek között még 100 ezer koronát, a kincstár tehát nagyon rossz üzletet csinált volna, de nem hiszik azért sem, mert kegyeletlenség volt a tulajdoni Munkácsi szülőháza.

A helybeli kath. legényegyesület f. hó 2-án vasárnap d. u. 2 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését saját helyiségében, a tagok érdeklődése mellett. *Zahoránszky István* egyházi, *Morgenthál Antal* világi elnökök vezetése mellett. *Haller Ferencz* titkár jelentését, mely az egyesület 1904. évi működését foglalta magában, közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. *Néhai Mészáros Gyula* megyés püspök ur elhunytát a közgyűlés jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta. *Morgenthál Antal* v. elnök indítványára pedig márvány táblával örökítik meg az egyesületi ház falában, elismerésül az egyesülettel szemben tett számtalan jótéteményeiért. Az egyesület vezetősége kevés kivétellel ugyanaz maradt, mint az előző években.

Hálálos ítélet. A beregszászi kir. törvényszék az esküdttörvényszék alapján kötél általi halálra ítélte *Kleinman* Nuszem 26 éves malmosi lakost, ki testvérbátyját, *Kleinman* Moskót múlt év szept. 1-ének éjjelén alvó állapotában agyonlőtte. A másik vádlottat, *Fotul* Györgyöt felmentette és azonnal szabaddá helyezte. A két *Kleinman* testvér és nővérünk Háni közös háztartásban éltek ugyan, de a két fiu haragosa volt egymásnak és Nuszem vágyott a Moskó vagyonára. Múlt év aug. 11-én a leány megszelni készült, s az egyik szobából kihordott mindent az udvarra, csak egy lócsa maradt bent, Nuszem lefeküdt a lócsára, Háni a sutra ment aludni, Moskó pedig a pitvaron keresztül átment a másik szobába és ott feküdt le. Éjjel megtörtént a gyilkos-

ság. A vizsgálat során Nuszem Fotul Györgyre irányította a gyanút, hogy a saját bőrét mentse. Csakugyan beigazolást nyert, hogy a Fotulpuskájával lölte agyon a testvérbátyját. Azzal fenyegette Fotult, hogy felgyújtja, ha oda nem adja a puskát, ellenkező esetben ad neki 5 forintot. Fotul félelmében odaadta a fegyverét, melylyel Nuszem el is követte a gyilkosságot, éjféltűn 2 óraker visszavitte tulajdonosának és átadta az ígért 5 forintot is. A halálos ítélet kihirdetése után halk moraly zugott végig a teremben. A bíróság visszavonult tanácskozni, vajjon ajánlja-e az elítéltet kegyelemre. Ennek megtörténte után fe hívta az elnök a védő ügyvédet, hogy nyújtsa be a kegyelmi kérvényt. Fotul összetett kézzel adott hálát Istennek, mikor szabadlábra helyezték.

Szinkör Beregszászban. Beregszász városa erős társadalmi mozgalmat indított állandó színház létesítése iránt. Erre a célra társadalmi uton már összegyűjtöttek 4500 koronát, a kormány 16000 korona, 8 éven keresztül évenként egyenlő részletekben fizetendő összegnek folyósítására nézve tett kötelező ígéretet, Bereg vármegye és Beregszász város egyenként 2000 koronát szavazott meg.

Fegyvergyakorlat. A közös hadügyminiszter csakugyan elrendelte a tartalékosok fegyvergyakorlatát. A szatmári 5. gyalogezrednél a tartalékosok ápril 26-tól május 8-ig, a póttartalékosok ápril 26-tól május 8-ig, május 10-től 22-ig, május 24-től június 5-ig fogják a gyakorlatokat tartani.

Pályázat katonai nevelő-intézetbe.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben magyar honos ifjak részére fenntartott, és az 1905/6-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári, magyar állami alapítványi, magán alapítványi és fizetéses helyekre szóló, és a „Budapesti Közlöny“ hivatalos részében megjelenendő „Pályázati hirdetmény“, az itteni katonai osztálynál a hivatalos órákban az érdekeltek által megtekinthető.

A magyar gazdatisztek nyugdíjügyi kongresszusa. „A Gyakorlati Gazdatisztek Orsz. Egyesületének igazgatósága a legközelebb megtartott választmányi ülés, illetőleg a gyakorlati gazdatiszteknek mult évben lefolyt országos kongresszusa utasítása folytán az általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíjügy tárgyában f. é. május 21-én megtartandó országos kongresszust hív össze a fővárosba. A kongresszusra meghívottnak mint legközelebbi érdekelt: Magyarország földbirtokosai és a gazdatiszti osztálynak magyar honossággal bíró tagjai — tekintet nélkül arra, hogy oklevelesek vagy nem-oklevelesek; de felkéretnek a minél nagyobb számban való megjelenésre a magyar törvényhozók is. A kongresszus tárgyát a Merza-féle általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíjügyi tervezet képezi; de egyszerűs mind külön vitatételek tárgyalatni fognak az említett tervezetből kiemelkedő egyes kiválóan fontos kérdések is, így: a gazdatiszti nyugdíj ügynek törvénybe való iktatása kapcsolatosan a gazdasági ügy kédesének megalkotása; — a nyugdíjügy jogkörébe való felvétel a vármegyei gazdasági egyesületek által; — a meglevő magán nyugdíjalapok ügye tekintettel a földbirtoknak holdankinti 25 fillér adozatára; — az özvegyek nyugdíjkérdése és a serdületlen árvák nevelési pótléka stb. A tétélek előadóinak jelesebb szakörök kéretnek fel. Felhivatnak egyuttal az érdekel-

tek, hogy a fentiekhez hasonló tétélekül használható indítványokat f. é. ápr. 15-éig a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete igazgatóságához (Budapest, VII., Baross tér 14. sz.) küldjék be.

A népkönyha jötevői. Ujabban adakoztak: Schvartz Jakab Élesd 20 K. Frankl Mihály 10, Kepces Hermanné, Jakab Rózi Halmi 2-2 K. Bettelheim Adolfné 1 K. Altman Edoné egy tál káposztát, 5 kg. rizs-kását és lekvárt, Révi Miklósné uró és Stenberg Anna ktsasszony 71 K. gyűjtöttek. Tóth József s. lelkesz, Freund Ezékiel 10—10 K. Berr, Horváth Gusztávné 4 K. Roosz Gyuláné 5 K. Steinberger Éliás, Lengyel Károly, Bartók, özv. Losonezy Józsefné, Öszi reiber Tóbiásné, Weisz Gyuláné, Páskuj Imre, Rothbárt Józsefné, Horváth Testvérek Melechner Testvérek Dr. Lehotzky, Szóke Béla 2—2 K. Joó László, Wertán János, Lövinger József, Koós Gábor, Krausz Fülöp, Merz István, Lengyel Imre, Kollár, Weisz Albert, Dr. Borgidáné, Zichermanné, Miklovics Antal, Feiszt Huber János órás, N. N., Krausz Áron. 2—2 K.

Vetőmag a népnek. Kazy József miniszteri tanácsos, a hegyvidéki kirendeltség főnöke Máramarosban járt hogy intézkedjék a vetőmagra szorult lakosság iyyennel való ellátásáról. A földmívelési kormány mindent elkövet, hogy a szegény földmives nép, mely a vetőmagot tavaszig nem tarthatta, minél kielégítőbben részesüljön a kormány segélyében. Már eddig is sok helyen osztottak ki vetőmagot a kirendeltségi biztos, a hatóság és a falu lelkészének ellenőrzése mellett.

Egy középkorú özvegy nő, ki a ház. tartás minden ágában jártas, házvezetőnő; állást keres, szerény feltételek mellett Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Százéves magyar hirdetés. Az újságok hirdetési rovatá immár századik évfordulójába lép. Száz éve lesz annak, hogy magyar hírlapokon a kereskedők első hirdetése megjelentek. A hírlapirodalom fejlődésével a hirdetések mennyisége is rohamosan szaporodott; a kezdett korszakban azonban itt-ott tűnik föl szórványosan egykettő. Az 1806-ban megindult Hazai Tudósítások című folyóirat november 25-iki számában akadunk a legelső hirdetések egyikére. Bizony primitív ez is, mint akkor az egész hírlapirodalom maga, de érdeklődéssel olvassuk az első reklámot. Az immár csaknem százéves hírlapi hirdetmény bekezdése a következő: Papiros kereskedés iránt való tudósítás. Az alább irt köteleességének tartja közönséges hírré tenni, hogy az ő kereskedő boltja, valamint a Pesti vásár alkalmazásával, úgy más időkön is felkeresendő lésszen az újvárosban a vásár piaczon mindjárt az ugynevezett Marokkáner mellett, Nro. 97. ezen Czim alatt: az Arany Sasnál, melyet mostanában felnyitott Stegmayer Zaver Ferencz, papiros és íráshoz megkivántató eszközök árossa Pesten.

Gyakorlati eljárás. Versec, Fehértöplom s mondhatni az ország egy nagy része igazán hámulatos módon mutatnak példát a házak eleje és végeibe ültetett szőlőlugasokkal. Egész öszre, egész télre való szőlőt, bármily nagy család részére házaik falán természetik meg, hol az hidegtől és jégtől is mentve van. Ezen eljárás most az egész országban megindul s minden vidék rohamosan követi a jó példát, De minthogy ehhez nem mindenik szőlőfaj alkalmas, fel-

hívjuk olvasóink becses figyelmét mai számunk hirdetési rovatában ábrán is bemutatott „Szőlőlugastültesünk minden ház mellé“ című hirdetésünkre.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni generali) f. é. márczius hó 18. án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811,866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134, 119 korona és 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145,171 korona 85 fillérről 190.337,407 korona 01 fillérre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tükörűveg biztosítást a díjbevétel 13,630,502,710 korona biztosítási összeg után 22,391,739 korona 95 fillér volt, miből 8.722,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13,669,569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9.447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden teher-től menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesekké váló díjkötelezvények összege 90.301,649 korona 69 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547,360 korona 56 fillérre rugott. Károkért a társaság 1904-ben 29.008,350 korona 42 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851,064 korona 11 fillére rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség tartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18.699,889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemlitendő a 160,000 koronára rugó kétéves követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fenn-ai még egy 1.150,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 227.329,923 korona 25 fillérről 247.497,915 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 38.468,591 korona 65 fillér 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20.002,696 korona 07 fillér 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 korona 92 fillér 4. Értékpapírok 172.857,054 korona 11 fillér 5. Tarcza váltók 946,236 korona 25 fillér 6. A részvényesek biztosított adóslévelei 7, 350,000 korona 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.121,762 korona 44 fillér, összesen 247.497,914 korona 42 fillér. Ezen értékekből 51.5 millió korona magyar értékekre esik.

Színház.

Csütörtökön. Szép Heléna, Solti Vilma jutalomjátékául. A ház megtelt szépen az ünnepi estére s szívesen tüntetett a kedvelt művésznő mellett. Elhalmozta bőven gyönyörű csokrokkal, virággal, virágessóval. Azt kellett látni mindenkinek, hogy itt az igazi

és indokolt rokonszev jut kifejezésre és dicsőíti az intelligens és kiváló művészi kvalitásokkal rendelkező ambiciozus színésznőt. — A publicum kialakult ítéllete Soltinak mindig teljes igazságot szolgáltat s fényesen hecsüli meg benne a magas foku, tiszta művészetet, melynek hivatott művelője. A művésznő ez estén is remekelt. Szép alakja, elegáns megjelenése játékbeli kedvessége és ügyessége mindenkit elragadott, éneke pedig, a mi bizonyára fő-fő szempont, gyönyörű hangjának teljes érvényesülésében, teljes pompájában csillogott. — Régen volt ilyen énekesnők s csak sajnálhatjuk, ha köztünk nem marad. Egyébképpen mi a télen is örömlomásokunk leszünk, s ha a direktor a publicum igényeinek negligálásával a régi utra lépne s énekesnő nélkül térne vissza, érdeme szerint teljes erővel és kimélet nélkül fogjuk a közbrálat fegyverét kezelni.

Révész Ilonka sikkesen és jókedvvel játszott. Igen kedves és ügyes soubrette, mindég szívesen látjuk a színpadon. Gerő Ida igen-igen jó volt. Szentesnek sikerült és találó ötletein sokat kacagott a közönség. Tiszta pompás alak volt, Áldori egészen helyén volt. Végül nem értjük, miért kellett éppen Szép Helénát elbrántani és kellő tanulást nélkül előadni! Ez is figyelem a közönség iránt??

Soltinak ilyen darab dukál?

Pénteken Szulamith. Gyönyörű darab, fenséges melódiákkal. Mindig szívesen hallgatjuk, bár már nagyon is ismert. Solti énekelte Szulamithot, ragyogó hangjának minden fényével és kedvességével. Sok tapsot aratott. A többi szereplők is mind jók voltak.

Szombaton. A pénz. Életkép. Történi friz sikságon. Kár, hogy közönségünknek nincs érke a drámák, nagyobb emociókkal, szenvedélyekkel és erkölcsi motivumokkal dolgozó darabok iránt. Pedig ezekben van igazán tartalom és tanulság és nem a léha és üres táncos operettekben. De hiába! Az újabb iránynak nem kell a „Vörös talár“ a melyben az élet iskoláját szemléli az ember, a melyben az elferdült, megrokkant erkölcsök a maguk puszító erejének egész monstruozitásban mutatkoznak s kell, hogy gondolkodóba ejtsenek. Ilyen alapon nincs lelkiismeret, nincs Isten s ha ez nincs, nincs becsület, nincs földi boldogság, üdvösség. —

A színházban alig voltak, pedig igen jó előadásban volt részünk. Peterdi, Szentes, Kendi Boriska, Pataki Riza, Szőke Sándor kabinet alakokat mutattak be. —

Vasárnap. János vitéz tizenkettedszer

IRODALOM.

Felhívás a következő mű szíves megrendelésére. „A család, egyház, állam jogai és kötelességei a tanítás és nevelés terén.“ A budapesti kir. tudományegyetem hittani karától a Horváth-alapból 2000 koronával jutalmazott pályamű. Irta **Sarmaságh Géza**. I. kötet (kb. 500 nyomott lap.) 1. A család jogai és kötelességei a tanítás terén. 2. Az egyház jogai és kötelességei a tanítás és nevelés terén. II. kötet (kb. 500 lap). Az állam jogai és kötelességei a tanítás és nevelés terén. *A két nagy kötetnek ára füzve 6 korona (bérmentve 6 kor. 50 fill.).* Az emberi élet s ebben minden fontos érdek legelső kérdését öleli föl e munka; azt a kérdést, kinek van joga a gyermeket a tanítás-nevelés, az iskola által a saját képére nevelni föl s lelkebe a saját eszméit, érzelmeit s életirányát ültetni. Ehhez járul, hogy az iskola-jog rendszere hazai irodalmunkban még nincsen egészen kifejtve. Jelentek meg ugyan egyes kisebb tanulmányok, cikkek, — de olyan munka, mint a fent czimzett, amely illetékes bírálat szerint „az iskolakérdést összes vonatkozásaiban a lehető legszélesebb alapon és keretek közt valóóságos hivatottsággal tárgyalja; az ide vonatkozó hazai és külföldi irodalmat a kitűzött tétel minél alaposabb kifejtésére és megvilágosítására felhasználja; a kérdést szabatosan alakított tételben a dolog mélyéreható bölcséleti felfogással rendszerben feldolgozva a részletekig

kifejtji, minden oldalról megvilágítja; ügyesen csoportosított bizonyítékok és adatok egész halmazával vitatja be, s a hol csak szükséges, kiméretően csáfolja az ellenvetéseket és érveket“ — még nem jelent meg. A pályázat kiütésével ennek e hánynak pótlását óhajtotta a tudományos egyetem hittanikara is, s hogy a fentnevezett mű meg is felel czéljának, igazolja a m. t. karnak ítéllete. A műnek azonban, amellet, hogy benne az iskolakérdésre vonatkozólag az iskolák mindegyik fajára minden tényező megtalálja a részletesen kifejtett érvek egész halmazát, melyekkel jogait bármely támadással szemben megvédheti, — a lelkészekre, tanítókra, az olvasó körök, egyesületek vezetőire, az élet fontosabb kérdéseire foglalkozókra nézve más gyakorlati használhatósága is van. Azonkívül ugyanis, hogy — „az egész mű egyházi irányánál fogva is a ker. iskola, a ker. szellemű oktatás lelkes apológiája, — egyes részletei is tárgyai különfelesége szerint mindannyi terjedelmes bölcséleti, apologetikai, paedagogiai, házastani, ker. államtudományi, közgazgatási, vagyon- és családjogi értekezések melyek bár az egésznek szerves részei, másrészt különvéve is értékes önálló egészeket képező érdekes tanulmányok és a ma annyira divatos felolvasások egész ciklusaira bőséges anyagot szolgáltatnak.“ Mély tisztelettel és bizalommal kérem azért a vallásos iskola minden barátait, különösen azokat, akiknek kedvező anyagi helyzetet adott a jó Isten, legyenek kegyesek a fontos czél érdekében művem elterjedését szíves megrendelésekkel vagy előfizetéseikkel és támogatásukkal lehetővé tenni. Én a két körülbelül 500—500 oldalas nagy kötetnek árát, amely ily terjedelmű munkánál legkevesebb 10 kor., szokatlanul olcsó 6 koronában (bérmentve 6 kor. 50 fill.) állapítottam meg, csakhogy megrendelését a kevésbé módosak számára is megkönnyísem. Azonban a kiadás nagy költségeinek fedezését jelen megváltozott egyházirodalmi viszonyaink között egyesek megrendeléseiből épen azért is alig remélhetem; hiszen művem az első nagyobb munka, amely az új helyzet bizonytalan sikerű próbájának ki van téve. Ugyanazért bizalommal kérem mindazokat, kikhez kéré szavam eljut, *legyenek kegyesek művem a fontos czél érdekében a püspöki, plébániai, iskolai, intézeti, egyesületi könyvtáraik számára megrendelni vagy nagybecsű támogatásukkal közreműködni, hogy az megrendeltesék.* Végre mély tisztelettel kérem a szíves megrendelést vagy előfizetést tájékoztatásom vegett *mielőbb megtenni*, mivel ily nagy költséggel járó munkából sok fölösleges példány nem nyomtatható, második kiadása is alig remélhető, pár hó múlva történő megjelenése után pedig a mű bolti ára a 6 koronánál magasabbra lesz emelve. Nyitrán, 1905. ápr. 2. **Sarmaságh Géza** sz.-széki ülnök, főgimnáziumi rendes tanár.

Uj Radvánszky dalok. Magyar Gábor a „Magyar nemzeti zeneműterjesztő vállalat“ kiadó tulajdonosa egy újabb kiadványával lepte meg a közönséget. Ki nem ismerné a dalirodalom kedvelői közül Radvánszky József dalköltő nevét? Ki nem gyönyörködött a „Ménycske lett a falunak...“ „Fecske madár“... valamint „Világoskék selyem kendő“... czimű elterjedt és országsherte ismert dalaiban? A most sajtó alá rendezett Radvánszky József „Márcziusi ibolyák“ 5 eredeti dalt tartalmazó és pedig: 1. „Fogsz-e szeretni kedvesem? Múdal (Fedák Sári kedvenc dala, melyet nagy tetszés mellet ad elő). 2. Dalos erdő... 3. Kicsiny a kert rózsafája... 4. Azt susogják az akácfa-levelek... 5. Ida csárdás (Szőke kis lányka...) szerzemények, énekhanga zongorakísérettel jelentek meg és mindegyike a dalirodalom csak egy-egy gyöngye lesz. Ára 1 K 60 fillér, bolti ár helyett kedvezményes árban számítva bérmentes küldéssel az összeg előleges beküldése mellett 1 K 30 fillér. Megrendelhető a „Magyar Nemzeti Zeneműterjesztő Vállalat“ (Magyar Gábor) kiadóhivatalában, Budapest, V., Akadémia-utca 13. sz. a. Rendkívül fontos minden zongorajátszóra nézve! Egy újítás a zeneműrendeléseknél! Czím beküldése mellett, bővebb felvilágosítást nyújt fenti kiadóhivatal.

Mühle főkatalogusa színes és elegáns képletekkel ellátva a legkiválóabb magvak szemenszedett s legjobbnek bizonyult választékát tartalmazza úgy a kert, mint a mezőgazdaság számára; A legújabbat rózsákból és díszítő-növényekből; A legnemesebb fákat és gyümölcsfajokat; egyáltalán „A kertészkedés számára a legjobbat.“ Érdeklődők ezt kívánatra Mühle Vilmos cs. és kir. udvari szállítótól Temesváron ingyen és bérmentve megkapják.

Az E. K. E. értesítője. Az „Erdély“ XIV.-ik évfolyamának 1—2, most megjelent számát **Merza Gyula** gondos szerkesztésében ezuttal is úgy a tájleírás, mint a néprajz köréből sok tanulságos cikkely gazdagítja. A színvonalon álló képes havi szemle jelen füzetének élénk és változatos tartalma a következő: a vezető cikkely a téli turistáskodás közegészségügyi előnyeit fejtegeti; **Czárán Gyula** a híressé vált révi **Zichy-cseppkő-barlangot** írja le részletesen 4 sikerült felvétel kíséretében, **Herrman Antal** dr. az erdélyi kincses mondákról, **Téglás István** két sajátkezű rajzával díszített közleményében a Szent László kújahoz tett kirándulásáról mondanak el egyet-mást. A folklóre körébe tartozik egy a „regölésnek“. Közveszélyes Remetén szokások leírása, melyhez hangjegy is van csatolva. Az erdélyi Kárpátokban című havasi kirándulás és egy ismertetés az E. K. E. muzeumáról fejezik be a nagyobb közlemények sorát. — A **Különfélék** rovatában több érdekes turista hír élén tudomást veszünk az E. K. E. **uj turista zsebnaptáráról**, mely magában foglalva a tagok kedvezményeit, egyuttal az eddigi arcképes igazolót fogja célszerűen pótolni. — Kapható 1 koronáért az E. K. E. Mátyásházi irodájában Kolozsvárt. Az „Erdély“ előfizetés ára egész évre 10 korona, melyet a tagok 6 kor. évi tagdíjuk fejében díjlanul kapnak

Szerkesztői üzenet.

P. Gy. urnak. Sárszeg. Előfizetési hátraléka 1904 évre 1.50 fillér.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Nyiltér.

MATTONI FELE
BUDAI
KESERÜVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

A legkitünőbb
Müncheni Bajor fekete ser
minden szombaton és vasárnap
a rendes kőbányai seren kívül
a Honvéd Sörcsarnokban
lesz kimérve, a mit a serkedvelőknek ez uton ad tudomására
a tulajdonos.

AGYÓ GÉZA
könyvkötő
Szatmár, Deák tér 16. sz.
Etvállal mindennemű könyvkötői munkát, női kézi munkák montírozását, szallagnyomást, képek lak-kirozását
jutányos árban.

NÉHAI
Meszlényi Gyula
 megyés püspök ur
emlék czimere

megrendelhető:

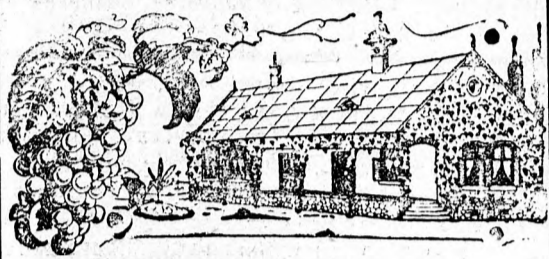
Horváth és Dingreve

templom festők és aranyozóknál.

== SZATMÁR ==

Bercsényi-utca 3. sz.

90-3-1

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok imortetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Blharm
 98-10-1.

Szent József imakönyv!

új kiadás

megjelent és kapható lapunk kiadóhivatalánál

a „Pázmány-sajtó”-ban,

és

Huszár Aladár könyvkereskedésében.

Ára 1 kor. 60 fillér.

1 kor. 80 fillér beküldése mellett bérmentve.

Rövid halotti beszédek

második kiadása.

— Idegen kútfók után átdolgozta —
 a szatmári egyházmegye két áldozópapja.

Kapható:

A „Pázmány-sajtóban”.

Szatmár, Iskola-köz 3.

Ára 1 korona 50 fillér.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinék, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésses-lopás, és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.,” valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A szatmári főügynökség:
 Klein Vilmos.

H I R D E T É S E K E T
 A KIADÓHIVATAL
JUTÁNYOS ÁRBAN VESZ FEL.

SZÉNA!

Kölcsey-utca 8-ik szám (szódagyár)

raktárunkból

préselt állapotban eladjuk

saját termésű szénánkat.

70 kg. préselt széna idei I. . 3.50 frt.
 70 „ „ „ tavalyi . 3.— „

Telefon:

Raktár 24, — Iroda 14.

Neuschlosz Testvérek.

MÜHLE VILMOS

osász. és kir. udvari szállító
 == TEMESVÁRON. ==

Mag-, növény-, rózsá-,
 fák- stb. nagytenyészet.

(Tenyésztőterület: 62 hold = 37 hektár.)

Magvakkból és virághagymákból a legjobbat.

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfákat.

A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képletekkel bőven ellátott leiró katalógusok ingyen.

Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”, a legjobb kertészeti kézikönyv ingyen mellékeltek.

98-5-5

Az alábbi **elsőrangú** czégeket
a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak
különös figyelmébe ajánljuk.

Tisztelettel felhiv-
juk a n. é. közön-
ség figyelmét az
ujjonnan érkezett
angol divat szöve-
teinkre.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók.

Alapított 1890-ben.

Néhma Ferencz

órás és ékszerész üzlete

Szatmár,

Deák-tér, Br. Vécsey-ház.

Ajánlja pontosan
szabályozott schveicz
és magyar gyártmányu
arany, ezüst, nikel, fal-
zseb, inga és ébresztő
óráit 5 évi jótállással.

Nagy választék arany

és ezüst lánczok, gyűrűk, fülbevalók s mindennemű ékszerekben.
idéli megrendelések pontosan teljesítettek, bármely bel- s
külföldi árjegyzék szerint is.

Óra javításokért 2 évi jótállás. Kötételek, fonográfok, ékszerek
javítása. — Tört aranyat és ezüstöt napi árban veszek vagy cserélek.

Kolb Mór

hatóságilag engedélyezett
ügynökségi irodája
Szatmáron, Kossuth Lajos-utca.

Aki házat, birtokot eladni
vagy venni akar, az forduljon
hozzám saját érdekében tel-
jes bizalommal.

Értékpapírok vétele és eladása!

Magas fokú denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

MINDEN OLCSÓBB LETT!

Győry Károly üveg porcellán Szatmár, Deák-tér.
kereskedése

Tulhalmozott raktár, mélyen leszállított árak: étkező, kávé,
teás, fekete kávé, mosdókészletek bámulatos olcsó árban.

Üvegkészletek, melyekből több mintak végleg ki lesznek áru-
sitva, az eddigi ár feléért lesznek eladva. Szolingeri evőeszkö-
zök és Berndorfi alpaca, mindenféle konyhai eszközökből állan-
dóan nagy raktárt tartok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér.

Piroleum 1 l. 48 fillér.

Mazurek Pál

könyvkötő és díszmű-készítő SZATMÁRON.
Templom-köz.

Elvállal mindennemű könyv-
kötészeti munkák és díszmű
czikkek gyors és pontos el-
készítését, a legjutányosabb
árak mellett.

Babák és gyermek-kocsik.

Szatmári bazár.

Blatniczky István, Kazinczy-utca 10., a
k. kath. gimn. mellett.

Cserépkályhák, tüzhelyek, fürdőkádák és kandalók.
UJ! — John-féle mosógép, telítettgőzzel. — UJ!
Szabadalmazva Ausztria és Magyarországon.
Ezen mosógép, valamint a légelősítők kémény toldók nálam kap-
hatók, utasítási nyomtatvánnyal együtt.
Viszontelárusítók nagyban vételnél kedvezményt kapnak.
Teljes konyha felszerelések, főző edények, mecczet és vésett
üveg készletek, porcellán áruk. Tea, kávé és evő készletek.
Mindenféle aczél, díszmű, rövid és Nürinbergi áruk nagy
raktára.

További szives pártfogást kér **Blatniczky István.**

Szabadalmazott mosógép és kémény-toldó.

Mindenféle játékok óriási raktára.

3 kerekű triciklik, automobillik, hintalovak.

és szárvíz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve,
készíték egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany
fogalványon.

!!! Kivánatra szápad nélkül!!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabbban feltalált szerekkel teljesen
fájdalom nélkül.

Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

3-53-6

és szárvíz.

Magyar Nemzeti Mosó,-Tisztító, Fényvasaló Intézet

Petőfi-utca 15. SZATMÁR. Petőfi-utca 15.

Hol és kinél mosassunk? A Magyar Nemzeti mosó,-tisztító Fényvasaló intéze ben, ahol szép hófe-
hér mosást „Clormentesen“ állítanak elő.

Hol és kinél tisztittassunk? A Magyar Nemzeti mosó,-tisztító Fényvasaló intézetben, ahol ame-
rikai szerekkel eszközölnék mindennemű uri,- és nőifelsőruhák, és
nagy függönyök! csipkék tisztítását, szavatolás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kéri alázatos tisztelettel: **WEISZ és SILLBERER.**

Plébános urak szives figyelmébe!

	K	f
Keresztelési anyakönyv egy iv	8	
Házalozási " " "	8	
Házassági " " "	8	
Bérmálási (kül iv)	8	
Bérmálási (bel iv)	8	
Bérmálási jegy 8-ad 100 db.	1.-	
Bérmálások által elmondandó ima 100 db.	1.50	
Tenitói, k.-tanitói iv orgonista díjlevél	4	
Postakönyv kötve (50 lapos)	1.40	
Postakönyv kötve (100 lapos)	2.20	

	K	f
Keresztelési kivonat ivenként	4	
Házassági " " "	4	
Házalozási " " "	4	
Családi értesítő " " "	4	
Elbocsátó levél " " "	6	
Rózsa-füzér titok. A három titok együtt	60	
Iktató könyv az elintézett ügydarabokról 100 lap	2.60	
Napló kivonat persely és egyéb pénzek bevé- teiről 1 iv	4	
Mise alapító levél " " "	4	

	K	f
Mise alapítv. nyugta 10 drb.	30	
Ájtatos alap. nyugta 10 drb.	30	
Alapítványi mise könyv ivenként	4	
Man. stip. " " " 20 iv kötve	1.60	
Man. stip. " " " ivenként	4	
Man. stip. " " " kötve	1.60	
Szent Antal perselyről bev. és kiadási iv 1 iv	4	
Számadási kivonat kül 1 iv	4	
Számadási kivonat bel 1 iv	4	
Számadási napló. Bev. és kiadásokról 1 iv	4	

A fent elsorolt nyomtatványok állandóan raktáron vannak, megrendelés esetén azonnal expedíáltnak

„Pázmány-sajtó“ (püspöki nyomda) Szatmár.

A ki igazán finom, kényel-
mes, elegáns és tartós
honi gyártmányu lábbelit akar vá-
sárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kivánatra bármilyen kivitelűcipők és csizmák mérték után is készülnek.

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház.
akí dusan felszerelt **czipő-rak'árában** csakis valódi
finom bőrből, a már is világhírű haza: gyárában czipőket és
csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza
forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt,
a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészít-
bölté, és a kinek árai csinosság dolgában is párját ritkíkját